

Methotrexat

1/2

Information om behandling med Methotrexat-tabletter (MTX) til patienter med kronisk leddegigt, psoriasisgigt eller psoriasis

Hvad er Methotrexat og hvordan virker det?

Methotrexat (MTX) har i mange år været brugt til behandling af psoriasis, kronisk leddegigt og psoriasisgigt. MTX virker ved at hæmme celledelingen og immunsystemet og dæmper derved sygdomsaktiviteten. Man kan som regel først se effekten af MTX efter 4-12 uger.

Tag Methotrexat én gang om ugen

Du skal tage MTX én gang om ugen på samme dag hver uge. Vælg derfor en bestemt ugedag f.eks. mandag, hvor du fast tager MTX. Din læge finder i samråd med dig ud af, hvilken dosis du skal have.

Tag Methotrexat én gang om ugen. Sæt den dag du tager Methotrexat på dit pillerlas.

Spørg på apoteket efter et "ugedagsklistermærke" som du kan sætte på dit pillerlas.

Det er altid en god ide at skrive ned, hvad I er blevet enige om. Uanset hvilken dosis du tager, skal du kun tage tabletterne én gang om ugen. Hvis du ved en fejl har taget tabletterne dagligt, skal du søge læge samme dag, fordi der er stor risiko for alvorlig forgiftning.

Hvis du glemmer at tage Methotrexat

Hvis du glemmer at tage MTX på din faste ugedag, kan du tage tabletterne med 1-2 dages forsinkelse. Hvis du kommer i tanke om det mere end 2 dage efter din faste MTX-dag, skal du springe ugens dosis over og først tage MTX på din faste ugedag i den kommende uge – du skal ikke rykke på din faste ugedag, da det gør det sværere at huske dagen.

Blodprøvekontrol

Når du er i behandling med MTX, er det vigtigt, at du får kontrolleret dine blodprøver jævnligt.

Kontrol af blodprøver sker først og fremmest for at opdage eventuel overbelastning af lever og knoglemarv, som du ikke selv kan mærke.

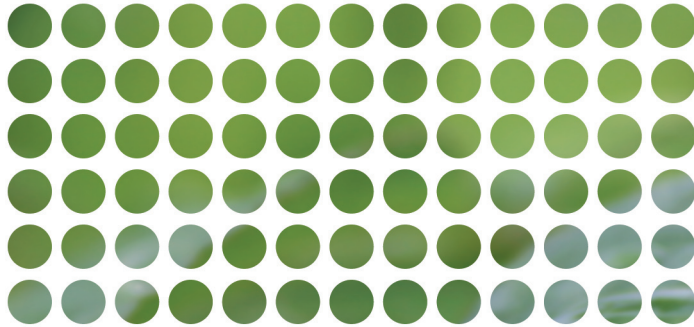
Bivirkninger

De fleste patienter har ingen bivirkninger af MTX. Risikoen for at få bivirkningerne afhænger af, hvor stor dosis MTX man får.

De mest almindelige bivirkninger er: kvalme, dårlig appetit, diarre og mundbetændelse. Det kan nogle gange hjælpe på kvalme og dårlig appetit at tage den ugentlige MTX-dosis efter aftensmaden.

Af og til ser man på blodprøverne, at leveren er påvirket af MTX-behandling. Som regel kan behandlingen fortsætte, men nogle gange bliver man nødt til at sætte dosis ned for ikke at skade leveren. Knoglemarven, der danner blodlegemer og blodplader, kan også blive belastet af MTX, så blodprocenten falder, og man får øget tendens til blødning. Blødninger viser sig ofte som blå mærker i huden og blødning fra munden, når man børster tænder.

Nogle patienter oplever "at være ved siden af sig selv" på grund af MTX.

Methotrexat

2/2

En sjælden men farlig påvirkning af lungerne viser sig ved tør hoste og åndenød. Hvis du oplever disse gener, skal du hurtigst muligt kontakte din læge.

Hvis du får en kraftig infektion, høj feber eller diarre, skal du også kontakte din læge. Så skal du muligvis holde en kort pause med MTX.

Du skal fortælle din læge, hvis du har oplevet bivirkninger af MTX, fordi du evt. kan få midler mod bivirkningerne.

Folinsyre

Folinsyre (B-vitamin) mindsker risikoen for bivirkninger af MTX. Du skal tale med din læge om hvor hyppigt og i hvilken dosis, du skal tage folinsyre. Folinsyre kan tages de dage, hvor du ikke tager MTX. Det skal ikke tages på samme dag.

Methotrexat og anden medicin

Når du køber håndkøbsmedicin på apoteket, skal du nævne, at du er i behandling med MTX. Nogle lægemidler kan øge mængden af MTX i blodet.

Det drejer sig om acetylsalicylsyre (Magnyl, Aspirin, Kodimagnyl, Idotyl, Treo m.m.) og såkaldte NSAID-præparater, der bruges mod smerter og gigt (fx Brufen, Ibuprofen og Ipren). I praksis har man dog ikke set bivirkninger ved kombination af MTX og disse lægemidler.

Når du er i behandling med MTX, må du ikke tage Sulfa- og Trimethoprimpræparater, som virker mod f.eks. blærebetændelse.

Alkohol

Både MTX og alkohol belaster leveren. Ved MTX-behandling er der måske risiko for at leveren tager skade. Derfor bør du helst undgå alkohol eller højst drikke tre genstande om ugen, når du er i behandling med MTX.

Graviditet og amning

Kvinder og mænd i behandling med MTX skal stoppe med MTX fire måneder før planlagt graviditet, da MTX kan give misdannelser hos fosteret. Kvinder i behandling med MTX må ikke amme.

Folderen er udarbejdet i et samarbejde mellem:

apotek

Dansk dermatologisk Selskab

 Dansk Reumatologisk Selskab

 Gigtforeningen
for alle med ondt i led, ryg og muskler

 Dansk Selskab
for Patientsikkerhed